

Извјештај о квалитету
за статистику
БУЏЕТСКА ИЗДВАЈАЊА ЗА
ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ,
2013-2014.

Републички завод за статистику,
Бања Лука, 2014.

Садржај

1. Увод у статистички процес и његове резултате – Методологија истраживања	5
1.1. Намјена и периодика провођења истраживања	5
1.2. Правни основ и одговорност статистичких институција.....	5
1.3. Јединица посматрања	5
1.4. Прикупљање података	5
1.5. Обухват	5
1.6. Дефиниције.....	5
1.7. Обрада података.....	7
1.8. Објављивање резултата	7
1.9. Кључне варијабле	7
1.10. Кључне статистике.....	8
1.11. Упитник	8
1.12. Контакт информације	8
2. Релевантност.....	8
2.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа расположивих ESS статистика (R1).....	8
3. Тачност	9
3.1. Грешке узорковања	9
3.1.1. <i>Поступак израчунавања грешака узорковања</i>	<i>9</i>
3.1.2. <i>Грешка узорковања – Показатељ квалитета и учинка – Коефицијент варијације (A1)</i>	<i>9</i>
3.1.3. <i>Објашњења</i>	<i>9</i>
3.1.4. <i>Активности за смањење грешака узорковања</i>	<i>9</i>
3.2. Неузорачке грешке	9
3.2.1. <i>Грешке обухвата.....</i>	<i>9</i>
3.2.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа прекомјерног обухвата (A2)	9
3.2.1.2. Грешка недовољног обухвата.....	9
3.2.1.3. Мјере за смањење грешака обухвата	9
3.2.2. <i>Грешке мјерења</i>	<i>9</i>
3.2.2.1. Контроле за откривање грешака мјерења	9
3.2.2.2. Разлози за настанак грешака мјерења	9
3.2.2.3. Поступање у случају грешака мјерења.....	10
3.2.2.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа едитовања/уређивања података (A3).....	10
3.2.2.5. Мјере за смањење броја грешака мјерења	10
3.2.3. <i>Грешке неодговора.....</i>	<i>10</i>
3.2.3.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора извјештајне јединице (A4).....	10
3.2.3.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора варијабле (A5)	10
3.2.3.3. Поступци у случају неодговора	10
3.2.3.4. Поступци за смањење стопе неодговора.....	10
3.2.3.5. Показатељ квалитета и учинка – Стопа импутираних података (A6).....	10
3.2.3.6. Показатељ квалитета и учинка – Број учињених грешака, према врсти (A7).....	10
3.2.3.7. Показатељ квалитета и учинка – Просјечна величина ревизије (A8).....	10
4. Правовременост и тачност објаве	11
4.1. Правовременост објаве.....	11
4.1.1. <i>Показатељ квалитета и учинка – Правовременост првих резултата (T1).....</i>	<i>11</i>
4.1.2. <i>Показатељ квалитета и учинка – Правовременост коначних резултата (T2)</i>	<i>11</i>
4.2. Тачност објаве.....	11
4.2.1. <i>Показатељ квалитета и учинка – Тачност објаве (T3)</i>	<i>11</i>
4.3. Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности објаве	11
5. Доступност и јасноћа	11
5.1. Доступност.....	11
5.1.1. <i>Канали дисеминације.....</i>	<i>11</i>

5.1.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених канала дисеминације (AC1).....	11
5.1.3. Начини дисеминације	12
5.1.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених начина дисеминације (AC2)	12
5.1.5. Показатељ квалитета и учинка – Број приступа on-line бази података (AC3).....	12
5.2. Јасноћа	12
5.2.1. Штампане публикације и интернетска објава	12
5.2.1.1. Дисеминирани резултати.....	12
5.2.1.2. Ниво (детаљност) дисеминације.....	12
5.2.1.3. Метаподаци.....	13
5.2.1.4. Мјере за побољшање јасноће дисеминираних резултата	13
5.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа комплетности мета података (AC4).....	13
6. Упоредивост и усклађеност.....	13
6.1. Временска упоредивост	13
6.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Дужина упоредивих временских серија (CC1).....	13
6.1.2. Прекиди у временским серијама	13
6.1.3. Остали фактори, који утичу на временску упоредивост	13
6.2. Географска упоредивост	13
6.2.1. Упоредивост с осталим чланицама Европског статистичког система	13
6.3. Десезонирање	13
6.4. Усклађеност између привремених и коначних података.....	13
6.4.1. Политика дисеминације привремених података	13
6.4.2. Показатељ квалитета – Усклађеност између привремених и коначних података (CC2).....	14
6.4.3. Разлози за веће разлике између привремених и коначних података	14
6.5. Усклађеност с резултатима референтног истраживања	14
6.5.1. Кратак опис референтног истраживања	14
6.5.2. Показатељ квалитета и учинка – Усклађеност са референтним подацима (CC3).....	14
6.5.3. Разлози за већа одступања.....	14
7. Уступци – компромиси између излазних компоненти квалитета.....	14
8. Процјена корисничких потреба и перцепција корисника	14
8.1. Класификовање и разумијевање корисника.....	14
8.2. Мјерење перцепција и задовољства корисника.....	14
8.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Индекс задовољства корисника (US1).....	14
8.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Вријеме протекло од задњег истраживања задовољства корисника (US2)	15
9. Трошкови и оптерећеност испитаника/извјештајних јединица	15
9.1. Трошкови Републичког завода за статистику.....	15
9.1.1 Показатељ квалитета и учинка – Годишњи оперативни трошкови, просјек према главним трошковним компонентама (PCR1)	15
9.2. Оптерећеност и трошкови испитаника/извјештајних јединица	15
9.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Годишње оптерећење испитаника у сатима и/или финансијским показатељима (PCR2)	15
9.3. Мјере за смањивање трошкова и оптерећености.....	15
10. Повјерљивост, транспарентност и заштита	15
10.1. Повјерљивост	15
10.2. Транспарентност	15
10.3. Заштита.....	16
11. Закључак	16

1. Увод у статистички процес и његове резултате – Методологија истраживања

1.1. Намјена и периодика провођења истраживања

Намјена истраживања о буџетским издвајњима за истраживање и развој у Републици Српској је добити податке о средствима из буџета Републике Српске која су намијењена за истраживање и развој. То су средства која је република намијенила за истраживање и развој према врсти подстицаја и према друштвено – економском циљу који се жели постићи. Циљ истраживања је омогућити праћење истраживачко – развојне политике Републике преко њеног финансирања истраживачко – развојних активности. За разлику од истраживања у организацијама које се баве истраживањем и развојем, ово истраживање је усмјерено на организације које финансирају истраживање и развој.

Истраживање се проводи у годишњој динамици.

1.2. Правни основ и одговорност статистичких институција

Статистичко истраживање Буџетска издвајања за истраживање и развој проводи се на темељу Статистичког програма Републике Српске за период 2013–2017, који је заснован на Закону о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Закону о научноистраживачкој дјелатности и технолошком развоју („Службени гласник Републике Српске“, број 6/12).

1.3. Јединица посматрања

Јединице посматрања су сви директни корисници буџета Републике Српске.

1.4. Прикупљање података

Подаци о буџетским издвајањима за истраживање и развој прикупљају се путем упитника *Извјештај о буџетским издвајањима за истраживање и развој* који се почетком јуна, поштанским путем, шаље извјештајним јединицама. Извјештајне јединице су дужне попуњене упитнике вратити у предвиђеном року.

1.5. Обухват

Статистичким истраживањем *Буџетска издвајања за истраживање и развој* обухваћени су директни корисници буџета у Републици Српској као што су министарства, републичке управе, републичке управне организације и агенције.

1.6. Дефиниције

Методологија за провођење истраживања је усклађена са међународним стандардима које је поставио OECD и објавио у приручнику *Frascati Manual (The Measurement of Scientific and Technological Activities – Proposed Standard Practice for Surveys of Research and Experimental Development – Frascati Manual, 2002 u 2007; издавач: OECD)*.

Термини који се најчешће користе када се говори о научном и технолошком развоју су „наука и технолошки развој“, али и „научноистраживачки и истраживачко-развојни рад“, односно на бази англосаксонске литературе „истраживање и развој“ (Research and Development – R&D) или само “наука, технологија и иновације“ (Science, Technology and Innovation – STI).

Ради избјегавања могућих нејасноћа, али и због потреба поређења са ситуацијом у свијету и употребе уобичајене терминологије која се користи у различитим извјештајима UNESCO-а, OECD-а, EUROSTAT-а и других сличних организација, сматраће се да: развој науке подразумева развој научноистраживачке дјелатности; технолошки развој подразумева, великим дијелом, развој истраживачко-развојне дјелатности; развој технологије, односно израз „истраживање и развој“ (IP) на одређени начин представља синоним „научном и технолошком развоју“ и скраћеница „IP“ одговара скраћеници „R&D“.

Научна истраживања су теоријски или експериментални рад који се предузима ради стицања нових научних сазнања и повећања свеукупног људског знања. Научним истраживањима се сматрају основна и примијењена истраживања.

Основна (фундаментална, базична) истраживања обухватају она истраживања која повећавају општи фонд научних чињеница и знања и која одређују нова подручја људског знања и спознаја, али која немају или не морају имати директну практичну примјену добијених резултата. Основна истраживања откривају појаве, процесе, узрочно-посљедичне везе и законитости у природи, друштву и људском мишљењу, и то, прије свега, ради унапређења људског знања и стварања базичног знања, која даље служе као основа за примијењена и развојна истраживања и она немају директне комерцијалне циљеве.

Примијењена (апликативна) истраживања су теоријски или експериментални рад који се предузима ради стицања нових знања, а који је усмјерен на рјешавање неког практичног задатака, односно остварење неког практичног циља. Примијењена истраживања проширују и продубљују постојећа знања ради рјешавања одређених проблема. Она се предузимају или ради испитивања могуће примјене резултата фундаменталних истраживања или утврђивања нових метода или поступака за постизање унапријед одређеног циља. Примијењена истраживања су, према томе, усмјерена на откривање нових научних знања, примјену тих знања у сврху реализације одређених комерцијалних циљева.

Развојна (стручна) истраживања, односно експериментални развој је систематски рад, утемељен на знањима стеченим основним или примијењеним истраживањима, односно практичном искуству, које је, прије свега, усмјерено на увођење нових или знатно побољшање постојећих поступака, производа и услуга. То су сви поступци који се јављају између изума и производње: експериментисања на цртежу и развој прототипова, експерименти, пилот-пројекти, модели, нова рјешења. Ова истраживања имају изразито практични циљ, њихово основно обиљежје је јасна намјена, те директна и брзо постигнута корист у неком уском подручју. Развојна истраживања се још називају и технолошка усавршавања.

Научноистраживачки рад је систематска стваралачка активност којом се примјеном научних метода стичу нове научне спознаје, односно стваралачки користи постојеће знање за нове примјене. То је стваралачки рад на освајању нових знања, а циљ му је подизање општег цивилизацијског нивоа друштва и коришћење тих знања у свим областима друштвено-економског развоја. Научноистраживачким радом се баве научници и истраживачи који су изабрани у одговарајућа научна, научно-наставна и истраживачка звања.

Према Фраскати приручнику сектори којима припадају извјештајне јединице, одређују се према економској активности у којој се реализује истраживачко-развојни рад. Дефиниције сектора се углавном заснивају на Систему националних рачуна (SNA), с тим што се сектор високог образовања посматра као одвојени сектор, док су домаћинства спојена са непрофитним сектором. Одлучујући критеријум за разврставање у поједини сектор је већински извор средстава којима се финансира дата извјештајна јединица.

Пословни сектор обухвата предузећа (привредне субјекте) и организације чија је примарна активност тржишна производња робе и услуга и њихова продаја по економски значајним цијенама, као и истраживачко-развојне јединице у саставу предузећа.

Високо образовање обухвата универзитете са јединицама у саставу, факултетима, академијама и научно-истраживачким институтима, без обзира на изворе финансирања и правни статус. Овом сектору припадају и истраживачки институти и клинике који су под непосредном контролом или управом високошколске организације.

Државни сектор обухвата организације, службе и друга тијела, осим високог образовања, која друштву пружају оне бесплатне заједничке услуге које се по тржишним условима не би могле обезбиједити, а представљају израз економске и социјалне политике друштва; према дефиницији, овај сектор обухвата активности администрације, одбране и регулисања јавног реда; здравство, образовање, културу, рекреацију и друге друштвене услуге.

Сектор непрофитних организација обухвата нетржишне приватне непрофитне организације које домаћинствима пружају услуге без наплате или по ниској цени, ове организације могу бити основане од стране удружења грађана ради обезбјеђивања робе и услуга за чланове удружења или ради опште сврхе.

Сектор иностранства обухвата организације и појединце који се налазе изван политичких граница земље, као и одговарајуће земљиште у посједу тих организација. Обухвата и све међународне организације, укључујући и њихове објекте на домаћој територији. У сектор иностранства не треба укључивати опште доприносе организацијама као што су UN, OECD, EU и слично, док треба укључити издвајања за све остале организације као што су између осталог CERN, ESA, CGIAR, ESRF, EMBO, IAEA, COST и EUREKA.

Укупни издаци за истраживање и развој, који обухватају сва финансијска средства потрошена за истраживање и развој, чине:

1) *текући издаци (трошкови)* који обухватају:

а) трошкове рада и трошкове накнада запосленима (брuto плате и накнаде брuto плата за све запослене у ИР дјелатности; друге накнаде запосленима у ИР, нпр. стипендије, награде и слично и остало.

б) остале текуће трошкове (материјалне трошкове на истраживачко-развојни рад – сировине, материјал, енергија; исплате на основу уговора о дјелу и ауторских уговора; дневнице, путне трошкове, репрезентацију и слично; и друге издатке).

2) *инвестициони издаци* који обухватају издатке за земљиште и грађевинске објекте; машине и опрему; патенте, лиценце, студије и пројекте; софтвер и хардвер (који подразумјева укупне трошкове везане за набавку рачунара, уређаја, система, компонената и опреме, као и трошкове набавке или развијања софтвера за сопствене потребе); и остале издатке.

1.7. Обрада података

Попуњене упитнике о буџетским издвајањима за истраживање и развој извјештајне јединице треба да пошаљу у предвиђеном року. Јединице које су то учиниле евидентирамо у адресар, на основу којег се утврђује које јединице нису доставиле упитнике у року. Тим јединицама се шаљу писмене опомене (ургенције) да доставе извјештаје. Извјештајне јединице се, након што не доставе извјештаје последије прве опомене, контактирају телефоном.

Прије уноса података у базу, врши се контрола достављених извјештаја. За податке које недостају, извјештајне јединице се контактирају телефонским путем. Након контроле извјештаја, врши се њихов унос у програм за унос и контролу података. Такође, уколико се подаци које је извјештајна јединица доставила у већој мјери разликују од прошлогодишњих, извјештајна јединица се контактира како би се извршила провјера тачности података.

Након завршеног уноса података, врши се израда табела и анализа резултата.

1.8. Објављивање резултата

Републички завод за статистику објављује податке о буџетским издвајањима за истраживање и развој за Републику Српску кроз *Годишње саопштење за јавност* – у којем се публикују подаци о буџетским издвајањима за истраживање и развој за пословни сектор, високо образовање, сектор непрофитних организација (удружења), државни сектор и сектор иностранства. Такође, у саопштењу се даје коментар везан за промјене резултата истраживања у односу на претходну годину.

Што се временског распореда тиче, подаци о буџетским издвајањима за истраживање и развој за потребе годишњег саопштења за јавност, објављују се у октобру мјесецу и то су уједно и коначни подаци. Рок за објаву података за годишње саопштење је 15. октобар.

1.9. Кључне варијабле

- буџетска средства Републике Српске за истраживање и развој према друштвено – економским циљевима, стварни издаци,

- буџетска средства Републике Српске за истраживање и развој према научној области, стварни издаци,
- буџетска средства за истраживање и развој према друштвено економским циљевима, усвојени буџет за текућу годину

1.10. Кључне статистике

- буџетска средства за истраживање и развој (стварни издаци) према друштвено – економском циљу у пословном сектору, државном сектору, високом образовању, непрофитном сектору и иностранству,
- буџетска средства за истраживање и развој према научној области у пословном сектору, државном сектору, високом образовању, непрофитном сектору и иностранству,
- буџетска средства за истраживање и развој (усвојени буџет за текућу годину) према друштвено - економском циљу у пословном сектору, државном сектору, високом образовању, непрофитном сектору и иностранству.

1.11. Упитник

Подаци се прикупљају путем упитника *Извјештај о буџетским издвајањима за истраживање и развој*.

Упитник је доступан на интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/istrazivanje_i_razvoj/BIIR.pdf.

1.12. Контакт информације

За провођење статистичке активности задужено је Одјељење статистике образовања, социјалних статистика и правосуђа.

Контакт особа: Долорес Пеулић dolores.peulic@rzs.rs.ba 051 332-733

2. Релевантност

2.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа расположивих ESS статистика (R1)

Методологија за спровођење истраживања је усклађена са међународним стандардима које је поставио OECD и објавио у приручнику *Frascati Manual (The Measurement of Scientific and Technological Activities – Proposed Standard Practice for Surveys of Research and Experimental Development – Frascati Manual, 2002 u 2007; издавач: OECD)*. Такође, истраживање се проводи према захтјевима који су дефинисани уредбом Европске Комисије о производњи и развоју статистике науке и технологије, број 995/2012. Претежни дио захтјева из уредбе је испоштован што се може видјети кроз табелу:

1. Листа статистика које се требају прикупити у складу са Регулацивом Европске комисије о производњи и развоју статистике науке и технологије, број 995/2012

Назив	РЗС РС прикупља:
Буџетска издвајања за истраживање и развој у усвојеном буџету (као што је усвојено у Народној скупштини на почетку буџетске године)	ДА
Буџетска издвајања за истраживање и развој у коначном буџету (ревидирани буџет одобрен током буџетске године)	ДА
Национала јавна средства за трансационално координисано истраживање и развој	НЕ

Стопа расположивих ESS статистика је 66,7% (2/3).

3. Тачност

3.1. Грешке узорковања

3.1.1. Поступак израчунавања грешака узорковања

Истраживање се не спроводи на случајном узорку.

3.1.2. Грешка узорковања – Показатељ квалитета и учинка – Коефицијент варијације (A1)

Видјети тачку 3.1.1.

3.1.3. Објашњења

Видјети тачку 3.1.1.

3.1.4. Активности за смањење грешака узорковања

Видјети тачку 3.1.1.

3.2. Неузорачке грешке

3.2.1. Грешке обухвата

Грешке обухвата не могу настати јер су обухваћени сви директни корисници буџета.

3.2.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа прекомјерног обухвата (A2)

Видјети тачку 3.2.1.

3.2.1.2. Грешка недовољног обухвата

Видјети тачку 3.2.1.

3.2.1.3. Мјере за смањење грешака обухвата

Видјети тачку 3.2.1.

3.2.2. Грешке мјерења

3.2.2.1. Контроле за откривање грешака мјерења

Прва контрола података се врши након што се извјештаји прикупе и извјештајне јединице контактирају за све податке који недостају. Након урађене контроле извјештаји се уносе у програм за унос и контролу података. Прије него што се сви подаци унесу и приступи припреми израде табела, врши се логичка контрола. Уколико се приликом логичке контроле или израде табела уоче одступања, контактира се извјештајна јединица како би се извршила провјера података.

3.2.2.2. Разлози за настанак грешака мјерења

На основу комуникације са извјештајним јединицама у фази достављања извјештаја и контроле утврђено је да су главни разлози настајања грешака:

- особа која испуњава упитник упутства површно прочита или их уопште не прочита,
- особа која испуњава упитник не разумије упутства,
- особа која испуњава упитник то уради површно и не попуни све потребне податке,
- упитник не попуњава увијек иста особа,
- извјештајне јединице немају одговарајућих евиденција о издвајањима за истраживање и развој.

3.2.2.3. Поступање у случају грешака мјерења

Након што се уочи грешка, уколико се она не може отклонити самостално, контактира се извјештајна јединица. Такође, извјештајна јединица се контактира уколико се подаци значајно разликују од података достављених у претходној години.

3.2.2.4 Показатељ квалитета и учинка – Стопа едитовања/уређивања података (A3)

[Импутирање података се врши за оне варијабле за које нам то преостали подаци дозвољавају. Стопом едитованих података не располажемо, јер се тренутно не води аутоматско евидентирање.](#)

3.2.2.5 Мјере за смањење броја грешака мјерења

Како би се смањиле грешке мјерења потребно је да се извјештајне јединице што боље упознају са методологијом истраживања како како би што тачније испуниле упитник. Методологија за провођење истраживања је усклађена са међународним стандардима које је поставио OECD и објавио у приручнику Frascati Manual. Такође, потребно је поједноставити сам упитник и дати што јаснија упутства за његово попуњавање.

Грешке мјерења покушавамо смањити и навођењем контакта особе која води истраживање путем којег извјештајне јединице могу добити сва потребна објашњења за попуњавање упитника.

3.2.3. Грешке неодговора

3.2.3.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора извјештајне јединице (A4)

	2013
Број извјештајних јединица у адресару	50
Број извјештајних јединица које нису доставиле извјештај	2
Стопа неодговора (%)	4

3.2.3.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора варијабле (A5)

Код обраде података је било наведено да се упитник мора у потпуности испунити. Уколико се утврди да извјештајна јединица није одговорила на сва питања, контактира се телефоном како би се добили потребни подаци.

3.2.3.3. Поступци у случају неодговора

У случају неодзива/неодговора извјештајним јединицама након предвиђеног рока шаљу се писмене опомене и јединица се контактира телефонским путем.

У случају неодзива/неодговора варијабле извјештајна јединица се контактира телефоном како би се добили потребни подаци.

3.2.3.4. Поступци за смањење стопе неодговора

Упитник се настоји што једноставнијим методолошким објашњењима и упутствима појаснити корисницима.

3.2.3.5. Показатељ квалитета и учинка – Стопа импутираних података (A6)

[Импутирање података се врши за оне варијабле за које нам то преостали подаци дозвољавају. Стопом едитованих података не располажемо, јер се тренутно не води аутоматско евидентирање](#)

3.2.3.6. Показатељ квалитета и учинка – Број учињених грешака, према врсти (A7)

Као што је већ наведено грешке у микроподацима се уклањају приликом обраде података, тако да не долази до накнадне ревизије.

3.2.3.7. Показатељ квалитета и учинка – Просјечна величина ревизије (A8)

Не проводи се ревизија података за статистику Буџетска издвајања за истраживање и развој.

4. Правовременост и тачност објаве

4.1. Правовременост објаве

4.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Правовременост првих резултата (Т1)

Правовременост прве објаве резултата истраживања је одређена као разлика између датума прве објаве и краја референтног раздобља. Разлике се ријетко дешавају.

Правовременост првих резултата

Референтно раздобље	2013, референтни датум 31.12.2013.
Датум објаве	15.10.
Број дана од краја референтног периода до датума објављивања	T+288

4.1.2. Показатељ квалитета и учинка – Правовременост коначних резултата (Т2)

Први резултати су уједно и коначни подаци.

4.2. Тачност објаве

4.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Тачност објаве (Т3)

Нема одступања између најављеног датума у годишњем календару публикација и стварног датума објаве.

4.3. Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности објаве

-

5. Доступност и јасноћа

5.1. Доступност

5.1.1. Канали дисеминације

Број	Канали дисеминације	Коришћено
1	Web страница – интернет објава	ДА
2	Писани захтјеви корисника по њиховој спецификацији	ДА
3	Подаци који се објављују путем телефона	НЕ
4	Дигитални медији (ЦД, дискете, итд ..)	НЕ
5	Подаци представљени на новинарској конференцији	ДА
6	Тематски билтен	НЕ
7	Посебне штампане публикације	НЕ
8	Базе, доступне спољним корисницима	НЕ
9	Статистички заштићени микроподаци	НЕ

5.1.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених канала дисеминације (АС1)

Стопа коришћених канала дисеминације резултата је 33,3% јер је искориштено 3 од укупно 9 наведених канала дисеминације.

5.1.3. Начини дисеминације

При објављивању резултата Буџетска издвајања за истраживање и развој коришћени су сљедећи начини дисеминације:

Број	Начини дисеминације	Коришћено
1	Web страница – интернет објава	ДА
2	Web странице осталих институција	НЕ
3	Web странице међународних организација	НЕ
4	Писани захтјеви	ДА
5	Телефонско посредовање	НЕ
6	Дигитални медији (ЦД, дискете, итд ..)	НЕ
7	Подаци представљени на новинарској конференцији	ДА
8	Годишњак	НЕ
9	Ово је Република Српска	НЕ
10	Саопштење	ДА
11	Тематски билтен	НЕ
12	Посебне публикације	НЕ
13	Публикације Еуростата	НЕ
14	Публикације осталих међународних организација (ОЕЦД, ИМФ)	НЕ
15	Базе података, намијењене за интерну употребу	НЕ
16	Базе, доступне спољним корисницима	НЕ

5.1.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених начина дисеминације (АС2)

Стопа коришћених начина дисеминације је 25% јер је искориштено 4 од укупно 16 начина дисеминације.

5.1.5. Показатељ квалитета и учинка – Број приступа on-line бази података (АС3)

База података истраживања и развоја није доступна on-line.

5.2. Јасноћа

5.2.1. Штампане публикације и интернетска објава

- Годишње саопштење „Буџетска издвајања за истраживање и развој, 2013-2014“

5.2.1.1. Дисеминирани резултати

Резултати истраживања Буџетска издвајања за истраживање и развој су агрегирани и изражени у апсолутним бројевима.

5.2.1.2. Ниво (детаљност) дисеминације

У статистичким публикацијама за Републику Српску, подаци о истраживању и развоју приказани су кроз сљедеће табеле:

- Буџетска средства Републике Српске за истраживање и развој према друштвено – економским циљевима (стварни издаци)
- Буџетска средства за истраживање и развој према друштвено – економским циљевима (усвојени буџет).

5.2.1.3. Метаподаци

У оквиру Метаподатака, на званичној интернет страници Завода, за ово истраживање су доступни основни појмови и дефиниције, као и Методологија у дијелу интернет странице који се односи на статистику истраживања и развоја.

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/metodologije/istrazivanje_razvoj/Metodologija_BIIR.pdf

Поред тога, у краћем облику, метаподаци су доступни и у оквиру штампаног и електронског саопштења „Буџетска издвајања за истраживање и развој“ и публикацији „Ово је Република Српска“.

5.2.1.4. Мјере за побољшање јасноће дисеминираних резултата

Подаци се на web страници РЗС РС приказују у PDF формату, у Excel табелама и графички како би се омогућило корисницима да анализирају и употребљавају податке.

5.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа комплетности мета података (AC4)

Није предмет посебних анализа.

6. Упоредивост и усклађеност

6.1. Временска упоредивост

6.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Дужина упоредивих временских серија (CC1)

Подаци о буџетским издвајањима за истраживање и развој у Републици Српској прикупљају се од 2011. године, а први резултати су објављени у 2013. години, од када се редовно објављују у годишњој динамици.

6.1.2. Прекиди у временским серијама

Није било прекида у серијама истраживања Буџетска издвајања за истраживање и развој у РС од почетка прикупљања податка.

6.1.3. Остали фактори, који утичу на временску упоредивост

Није било фактора од значаја да би утицали на временску упоредивост.

6.2. Географска упоредивост

6.2.1. Упоредивост с осталим чланицама Европског статистичког система

Завод за статистику Републике Српске прикупља податке о буџетским издвајањима за истраживање и развој као већина европских држава. Истраживање о буџетским издвајањима за истраживање и развој је усклађено са регулативном Европске Уније, број 995/2012, о примјени одлуке Одлуке број 1608/2003 Европског парламента и Вијећа о производњи и развоју статистичких података у области Науке и технологије, број 995/2012, и усклађено је у складу са јединственом методологијом Фраскати приручника која обезбјеђује упоредивост поатака са другим државама.

6.3. Десезонирање

У оквиру истраживања се не врши десезонирање.

6.4. Усклађеност између привремених и коначних података

6.4.1. Политика дисеминације привремених података

При објављивању резултата Буџетска издвајања за истраживање и развој у РС, не користи се политика дисеминације привремених података овог истраживања.

6.4.2. Показатељ квалитета – Усклађеност између привремених и коначних података (CC2)

Први резултати су такође и коначни резултати, тако да се овај показатељ не израчунава.

6.4.3. Разлози за веће разлике између привремених и коначних података

Не постоје разлике између привремених и коначних података, јер су први резултати уједно и коначни.

6.5. Усклађеност с резултатима референтног истраживања

Не постоји референтно истраживање са којим би се могли упоређивати резултати истраживања Буџетска издвајања за истраживање и развој. Постоји могућност упоређивања резултата са истраживањем Истраживање и развој гдје се могу упоредити подаци о утрошеним средствима за истраживање и развој у референтној години које је извјештајна јединица добила из буџета Републике Српске.

6.5.1. Кратак опис референтног истраживања

Под тачком 6.5.

6.5.2. Показатељ квалитета и учинка – Усклађеност са референтним подацима (CC3)

Под тачком 6.5.

6.5.3. Разлози за већа одступања

Под тачком 6.5.

7. Уступци – компромиси између излазних компоненти квалитета

Ниједан trade-off није анализиран у овом истраживању.

8. Процјена корисничких потреба и перцепција корисника

8.1. Класификовање и разумијевање корисника

Захтјеви корисника су задовољени на начин да се уз PDF формат, на web страници Завода, може пронаћи и Excel табела са серијом података. Како би се олакшала интерпретација података свако годишње саопштење за јавност, поред табела са подацима, садржи кратак коментар и методолошка упутства на српском и на енглеском језику. Статистички годишњак такође садржи и енглеску варијанту.

Најважнији корисници података истраживања и развоја су:

- Владине и друге институције јавне управе попут Министарства науке и технологије, као и институције на нивоу БиХ, Дирекција за економско планирање
- Пословни субјекти (предузећа, адвокати и адвокатске коморе, Привредна комора РС)
- Наука, истраживање и образовање (факултети и истраживачки центри, удружења грађана)
- Општа јавност (физичка лица)
- Медији (РТВ куће и принтани медији)
- Страни корисници (EUROSTAT, WB, IMF, амбасаде страних држава).

8.2. Мјерење перцепција и задовољства корисника

8.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Индекс задовољства корисника (US1)

[Завод је реализовао општу анкету о задовољству корисника, а није конкретно за ову статистичку активност.](#)

8.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Вријеме протекло од задњег истраживања задовољства корисника (US2)

[Завод је реализовао општу анкету о задовољству корисника, а није конкретно за ову статистичку активност.](#)

9. Трошкови и оптерећеност испитаника/извјештајних јединица

9.1. Трошкови Републичког завода за статистику

9.1.1 Показатељ квалитета и учинка – Годишњи оперативни трошкови, просјек према главним трошковним компонентама (PCR1)

Трошкови провођења истраживања Буџетска издвајања за истраживање и развој нису предмет посматрања.

9.2. Оптерећеност и трошкови испитаника/извјештајних јединица

9.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Годишње оптерећење испитаника у сатима и/или финансијским показатељима (PCR2)

[Трошкови и оптерећеност извјештајних јединица нису предмет посматрања.](#)

9.3. Мјере за смањивање трошкова и оптерећености

Могуће смањење трошкова и оптерећености би било ријешено увођењем електронских упитника о буџетским издвајањима за истраживање и развој.

10. Повјерљивост, транспарентност и заштита

10.1. Повјерљивост

Подаци који се прикупљају за потребе истраживања о буџетским издвајањима за истраживање и развој, подлијежу законским оквирима повјерљивости и искључиво се користе у статистичке сврхе.

Закон о статистици РС дефинисани су правни оквири заштите и повјерљивости података. Тако, члан 17. тачка 3 налаже: „Повјерљиви подаци који се прикупљају у статистичке сврхе, не смију се користити у друге сврхе.“

У дијелу VIII ПОВЈЕРЉИВОСТ ПОДАТАКА И ЗАШТИТА ЛИЧНИХ ПОДАТАКА, Закона о статистици РС је регулисана ова област.

Такође, Правилником о заштити повјерљивих података у РС РС, регулисано је осигуравање повјерљивости индивидуалних података, као и процедуре при давању, размјени и уступању тих података корисницима и/или групама корисника.

У сваком појединачном допису према извјештајним јединицама од којих се прикупљају подаци о издвајањима за истраживање и развој, наводи се члан Закона којим је регулисана повјерљивост и заштита података, као и број службеног листа у којем је објављен Закон о статистици РС.

10.2. Транспарентност

Корисници су упознати са начином коришћења података из статистичког истраживања Буџетска издвајања за истраживање и развој.

Изјаве на конференцијама за штампу, везано за резултате истраживања, су апсолутно непристрасне и политички неутралне.

Нису уочене грешке у публикованим издањима Буџетска издвајања за истраживање и развој за 2013. годину, тако да није било потребе за корекцијама и објавом истих.

10.3. Заштита

Наведено у поглављу 10.1.

11. Закључак

У наредном периоду потребно је побољшати разумијевање истраживања од стране извјештајних јединица како би се добили што поузданији подаци о буџетским издвајањима за истраживање и развој према свим потребним обиљежјима.